

PRELUDI

Els inconscients

*Pinneberg s'assabenta d'una cosa que desconeixia sobre la Xaieta
i pren una gran decisió*

Són les quatre i cinc. Pinneberg ho acaba de comprovar mirant el rellotge. És un jove ros i ben plantat que s'espera davant la casa número vint-i-quatre del carrer de Rothenbaum.

Així doncs, són les quatre i cinc i a tres quarts de quatre Pinneberg havia quedat amb la Xaieta. Pinneberg s'ha tornat a guardar el rellotge i mira amb posat seriós una placa que hi ha a l'entrada de la casa, on llegeix:

DR. SESAM
Ginecòleg
Consulta de 9 a 12 i de 4 a 6

—Vinga, que ja són les quatre i cinc! I si m'encenc un altre cigarret, segur que la Xaieta apareixerà de seguida per la cantonada. Per tant, val més que ho deixi estar. Avui ja ens tornarà a sortir prou cara, la broma.

Aparta la mirada de la placa. El carrer de Rothenbaum només té un rengle de cases i, més enllà de la calçada, més enllà d'una llenca de gespa, més enllà del moll, flueix l'Strela, avui ja força cabalós, poc abans de desembocar al mar Bàltic. Bufa un vent fresc, els arbustos belluguen les branques i els arbres fan una lleugera remor.

«Així és com s'hauria de poder viure», pensa Pinneberg. «Segur que aquest Sesam té set habitacions. Deu guanyar un

fotimer de diners! I de lloguer deu pagar... quant? Dos-cents marcs? Tres-cents marcs? Au, va, no en tinc ni idea. Però si ja són les quatre i deu!»

Pinneberg es fica la mà a la butxaca, treu un cigarret de l'estoig i l'encén.

En aquell mateix instant apareix flotant per la cantonada la Xaieta, amb una faldilla blanca prisada, la brusa de seda crua, sense barret i amb els cabells rossos esvalotats pel vent.

—Bon dia, nen. No he pogut venir abans. T'has enfadat?

—Gens ni mica. Però ens haurem d'esperar una eternitat. Han entrat almenys trenta persones des que t'espero.

—Però no deuen anar pas totes al metge. I, a més, nosaltres tenim hora.

—Veus com valia la pena agafar hora?

—És clar que sí. Tu sempre tens raó, nen!

I, a l'escala, li agafa el cap entre les mans i li fa un petó impetuós.

—Déu meu, que feliç que em sento de tornar-te a tenir! Imagina't, quasi dues setmanes sense veure'ns!

—Sí, Xaieta —li respon ell—. A mi també m'ha passat el mal humor.

S'obre la porta i, a l'entrada mig en penombra, apareix davant seu un espectre blanc que els etziba:

—Els certificats d'assistència mèdica!

—Deixi'ns passar, faci el favor —diu Pinneberg i empeny la Xaieta davant seu—. De fet, som una visita privada. Tinc hora amb el doctor. Em dic Pinneberg.

En sentir la paraula «privada», l'espectre aixeca la mà i encén el llum del rebedor.

—El senyor doctor ve de seguida. Un moment, si us plau, passin per aquí.

Es dirigeixen cap a una porta i passen pel costat d'una altra d'entreoberta. Aparentment, és l'habitual sala d'espera i sembla que hi ha assegudes les trenta persones que Pinneberg

ha vist passar per davant seu. Tots miren aquells dos, i de seguida s'aixeca un guirigall de veus de protesta:

—I ara, on s'és vist!

—Nosaltres fa més estona que ens esperem!

—Per a què paguem les quotes de l'assegurança?

—Aquests pixapolits no valen pas més que nosaltres!

La infermera apareix a la porta.

—Una mica de silenci, que molesten el doctor! No és el que es pensen. Aquestes persones són el gendre del senyor doctor i la seva dona, oi que sí?

Pinneberg somriu, afalagat. La Xaieta s'afanya cap a l'altra porta. Hi ha un moment de silenci.

—Vinga, de pressa! —xiuxiueja la infermera, i empeny Pinneberg.

—Aquests malalts de l'assegurança són uns mal educats. No sé pas què es pensen, per la misèria que paga la caixa d'assegurances!

Es tanca la porta. El nen i la Xaieta són en una habitació tota entapissada de color vermell.

—Sens dubte aquest deu ser el saló privat —diu Pinneberg—. Què et sembla? Jo el trobo espantosament passat de moda.

—Quina vergonya que he passat! —diu la Xaieta—. Nosaltres també som pacients de l'assegurança. I ara ja sabem com parlen de nosaltres a cal metge.

—Però per què et poses de mal humor? —li pregunta el seu acompanyant—. Les coses són així. Amb nosaltres, la gent humil, fan el que volen.

—Doncs a mi això em fa ràbia...

S'obre la porta i entra una altra infermera.

—El senyor i la senyora Pinneberg? El doctor de seguida estarà amb vostès. Mentrestant, em permeten que els prengui les dades?

—Només faltaria —diu Pinneberg, i la infermera li pregunta de seguida:

—Quants anys té?

—Vint-i-tres.

—Nom?

—Johannes.

Després d'un moment de vacil·lació:

—Comptable.

I, ja més decidit:

—Sempre he gaudit de bona salut: només he tingut les malalties habituals de la infantesa. Els meus pares, pel que sé, sempre van estar sans.

De nou dubtant, afegeix:

—Sí, ma mare encara és viva. Mon pare ja no, però no sé de què va morir.

Continua la Xaieta:

—Vint-i-tres. Emma.

Ara és ella qui dubta:

—De soltera Mörschel. Sempre he estat sana. Els meus pares viuen. Tots dos estan sans.

—Un moment. El senyor doctor de seguida estarà per vostès.

—I de què serveix tot això? —remuga ell quan la porta es torna a tancar—. Si nosaltres només hem vingut per...

—No t'ha agradat gaire dir això de «comptable».

—Ni a tu tampoc «de soltera Mörschel» —li respon, rient—. Emma Pinneberg, àlies Xaieta, de soltera Mörschel. Emma Pinne...

—Calla! Oh, Déu meu, nen, la veritat és que ja no m'aguento, hauria d'anar ara mateix a... Tens idea d'on és?

—Au, va, sempre la mateixa història... Com si no haguéssis tingut temps abans!

—Però és que hi he anat, nen. T'ho dic de veritat. A la plaça de l'ajuntament. M'ha costat deu cèntims. Però és que quan em poso nerviosa...

—Vinga, Xaieta, aguanta't una mica. Si és veritat que hi acabes d'anar...

—Nen, és que no puc...

—Passin, si us plau —diu una veu. A la porta ha aparegut el doctor Sesam, el famós doctor Sesam de qui mitja ciutat i un quart de la província diuen que té un gran cor, fins i tot un bon cor, diuen uns quants. En tot cas, ha publicat un popular opuscle sobre problemes sexuals, i per això Pinneberg ha tingut el valor d'escriure-li i de demanar hora de visita per a la Xaieta.

Així doncs, aquest mateix doctor Sesam és a la porta i diu:

—Passin, si us plau.

El doctor Sesam busca la carta al seu escriptori.

—Senyor Pinneberg, vostè em va escriure que no pot tenir fills perquè els diners no li arriben.

—Sí —diu Pinneberg, espantosament avergonyit.

—Ja pot començar a alleugerir-se de roba —diu el metge a la Xaieta, i continua parlant amb Pinneberg—: I ara voldria saber un mètode preventiu absolutament segur. Sí, absolutament segur... —repeteix, somrient escèptic darrere les ulleres daurades.

—He llegit al seu llibre —diu Pinneberg— que uns *pessoris*...

—Sí, els pessaris —diu el metge—, però no totes les dones els toleren. A més, sempre resulta una mica complicat. No sé si la seva dona seria prou hàbil...

I aixeca els ulls per mirar-la. La noia s'ha despullat una mica, tot just ha començat: s'ha tret la brusa i la faldilla. Les seves cames esveltes la fan semblar molt alta.

—D'acord, ara passem cap allà —diu el metge—. No calia que s'hagués tret la brusa, noieta.

La Xaieta es posa vermella com un tomàquet.

—Ara estiri's, si us plau. Vingui, vingui. Un moment, senyor Pinneberg.

Tots dos se'n van a l'habitació del costat. Pinneberg els segueix amb la mirada. El doctor Sesam sencer no li arriba ni a les espatlles, a la «noieta». Una vegada més, Pinneberg pen-

sa que és una noia fantàstica; la millor del món; l'única, de fet. Ell treballa a Ducherow i ella aquí, a Platz. Només la veu cada dues setmanes, a tot estirar: així, l'encís es conserva sempre nou i el seu desig supera qualsevol capacitat de comprensió.

Al costat, sent com el metge pregunta de tant en tant alguna cosa a mitja veu, i sent l'espetec d'un instrument en deixar-lo en una safata metàl·lica. Aquell soroll desagradable li recorda les seves visites al dentista.

Tot d'un plegat, se sobresalta. Amb prou feines reconeix la veu de la Xaieta, que diu, ben fort i clar, quasi xisclant:

—No, no, no!

I un altre cop:

—No!

I, tot seguit, en veu més baixa però perfectament audible:

—Déu meu!

Pinneberg fa tres passes cap a la porta. Però què passa aquí? Què és això? Ja havia sentit alguna vegada que aquesta mena de metges són uns disbauxats terribles... Però ara torna a parlar el doctor Sesam, no s'entén què diu, i espetega de nou l'instrument.

I llavors, de cop, un llarg silenci.

És un dia de ple estiu, cap a mitjan juliol, i fa un sol magnífic. A fora, el cel és d'un color blau fosc, i unes branques entren per la finestra mogudes per la marinada. Pinneberg recorda de sobte una vella cançó de la seva infantesa:

Bufa vent, bleixa vent,
deixa el barret del meu nen,
sigues bo amb el meu nen,
bufa vent, bleixa vent!

Els de la sala d'espera parlen. El temps també se'ls deu fer llarg. «Ja m'agradaria tenir els vostres problemes. Ja m'agradaria...»

Els altres dos ja han tornat. Pinneberg dirigeix una mirada esporuguida a la Xaieta, que té els ulls molt oberts, com després d'un ensurt. Està pàl·lida, però li somriu; al principi tristament però després d'orella a orella: el somris s'escampa i floreix en tot el seu rostre... El metge és en un racó, rentant-se les mans. Mira de reüll Pinneberg i tot seguit diu, de pressa:

—Ja és una mica massa tard per als mitjans preventius, senyor Pinneberg. S'ha tancat la porta. Em penso que ja està al començament del segon mes.

Pinneberg s'ha quedat sense alè, com fulminat per un llamp. Després diu, ràpidament:

—Senyor doctor, però això és impossible! Hem vigilat molt! És completament impossible, oi, Xaieta?

—Nen! —diu ella—. Nen...

—Les coses són així —diu el metge—. No hi ha cap error. I cregui'm, senyor Pinneberg, un fill és bo per a qualsevol matrimoni.

—Senyor doctor! —diu Pinneberg, amb els llavis tremolosos—. Senyor doctor, guanyo cent vuitanta marcs al mes! Si us plau, senyor doctor!

El doctor Sesam es veu terriblement cansat. Sap perfectament què ve ara: ho ha de sentir trenta cops cada dia.

—No —diu—. No, ni se li acudeixi demanar-m'ho. Ni parlar-ne. Són una parella sana, i els seus ingressos no estan pas tan malament. No... gens malament.

—Senyor doctor! —diu Pinneberg, febrilment.

Darrere seu, la Xaieta li acarona els cabells.

—Vinga, vinga, nen, deixa-ho estar. Tot anirà bé.

—Però és absolutament impossible —esclata Pinneberg. La infermera acaba d'entrar.

—Senyor doctor, el demanen al telèfon.

—Ja ho veuran —diu el metge—. Encara tindran moltes alegries. I quan arribi el nen, vinguin a veure'm de seguida. Llavors si volen tornarem a parlar dels mitjans preventius. I cuidi's molt durant la lactància. Així doncs... valor, noieta!

El doctor dóna la mà a la Xaieta.
—Voldria... —diu Pinneberg, traient el portamonedes.
—Ah, sí —diu el metge, ja a la porta, tornant-se'ls a mirar amb ulls escrutadors—. Són quinze marcs, infermera.
—Quinze... —diu Pinneberg, lentament, mirant cap a la porta. El doctor Sesam ja ha desaparegut. Treu cerimoniosament un bitllet de vint marcs, observa amb el front arrugat com li preparen el rebut i se'l guarda.
Llavors, el front se li il·lumina lleugerament:
—Això m'ho tornarà la caixa d'assegurances, oi?
La infermera se'l mira; després, es mira la Xaieta.
—Un diagnòstic d'embaràs, oi? —i, sense esperar cap resposta, afegeix—: No, això les caixes no ho cobreixen.
—Vine, Xaieta! —diu ell.
Baixen les escales a poc a poc. En un replà, la Xaieta s'atura i agafa una mà a Pinneberg entre les seves.
—No estiguis trist, si us plau! Me'n sortiré.
—Sí, sí, és clar —diu ell, pensant en una altra cosa.
Baixen un tram del carrer de Rothenbaum i després torcen cap al de Mainz. Allà els edificis són alts i hi ha molta gent, un munt de trànsit, ja han sortit els diaris del vespre i ningú no fa cabal de la parella.
—Diu que els meus ingressos no estan gens malament i el molt lladre em pren quinze marcs dels meus cent vuitanta!
—Tot anirà bé —diu la Xaieta—. Tot anirà bé.
—Ostres, tu! —exclama Pinneberg.
Des del carrer de Mainz arriben al carreró de Krümper, on de sobte torna a regnar el silenci.
—Ara entenc moltes coses! —exclama la Xaieta.
—Quines coses? —pregunta ell.
—Doncs per exemple que al matí sempre estic com marejada. I, de fet, és que em sentia molt estranya...
—Però te n'hauries d'haver adonat!
—Però jo continuava pensant que encara em vindria...
Qui es podia imaginar una cosa així?

—Potser s'ha equivocat.
—No, no ho crec pas. Tot quadra.
—Però pot ser o no, que s'hagi equivocat?
—No, em sembla...
—Però escolta'm, per favor: és possible o no?
—Possible? Tot és possible!
—Bé, doncs així potser demà encara et vindrà la regla. I si et ve, que es prepari, que li escriurà una carta...!
I Pinneberg ja s'imagina escrivint la carta.
Després del carreró de Krümper arriben al carrer de Hebbel. Tots dos caminen pensarosos enmig d'aquella tarda d'estiu, envoltats dels preciosos oms que flanquegen el carrer.
—I li reclamaré que em torni els meus quinze marcs!
—diu Pinneberg, de cop i volta.
La Xaieta no respon. Camina amb molt de compte posant tota la sola de la sabata damunt de la calçada i mirant molt bé on posa els peus. De sobte, tot ha canviat tant!
—I ara on anem? —pregunta ell, tot d'un plegat.
—Haig de tornar cap a casa —diu la Xaieta—. No he dit a ma mare que no hi aniria.
—Ja només em faltava això!
—Para de rondinar, nen —li demana ella—. Intentaré tornar a baixar cap a dos quarts de nou. Amb quin tren te'n vols anar?
—Amb el de dos quarts de deu.
—Llavors t'acompanyo a l'estació.
—I res més —exclama ell—. Una altra vegada res més!
Però quina vida és aquesta?
El de Lütjen és un veritable carrer de treballadors, sempre hi ha una multitud de nens anant amunt i avall i és impossible acomiadar-s'hi a gust.
—No t'ho agafis tan a la valenta, nen —diu ella, donant-li la mà—. Me'n sortiré.
—Sí, sí, i tant! —diu Pinneberg, i fa un esforç per somriure—. Tu ets com un trumfo, i pots amb tot!
—I a dos quarts de nou baixaré. Segur.

—I no em fas ni un petó?
—Impossible. Què vols, que els veïns enraonin? Valor, valor!

—Molt bé, Xaieta —diu ell—. Tu tampoc t'ho agafis tan a la valenta. Sigui com sigui, ja tirarem endavant.

—És clar! —diu ella—. Jo també faré el cor fort. Fins aviat!

I puja ràpidament l'escala fosca, colpejant la barana amb la seva bossa: ding-dang-ding.

Pinneberg segueix amb la mirada les seves cames llam-pants. La seva Xaieta ja se li ha escapat cent mil vegades pujant per aquella maleïda escala.

—Xaieta! —vocifera ell—. Xaieta!

—Què vols? —li pregunta ella des de dalt, mirant per damunt de la barana.

—Un moment! —crida, es precipita escales amunt, s'atura davant d'ella, panteixant d'excitació i cansament i, agafant-la per les espatlles, li diu—: Emma Mörschel! Què et semblaria si ens caséssim?

*La mare Mörschel. El senyor Mörschel. Karl Mörschel.
Pinneberg va a parar al cau dels Mörschel*

La Xaieta Mörschel no va dir res. Es va desempallegar de Pinneberg i es va asseure delicadament en un graó. De sobte, les seves cames havien desaparegut. Va aixecar els ulls i va mirar el seu xicot.

—Oh, Déu meu! —va dir—. Ostres, nen, si fessis això!

Els seus ulls de color blau fosc amb un matís verdós resplendien; escampaven pertot arreu una llum radiant. «Com si tots els arbres de Nadal de la seva vida s'haguessin encès de cop dins seu», va pensar Pinneberg, torbat d'emoció.

—Ja està decidit, Xaieta —va dir ell—. Ho farem. I tan aviat com puguem, d'acord?